

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ:

4.3.4. ΤΟΥ ΠΑΑ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ»

1. Η α.π. 165/20277/06-02-2018 Απόφαση του ΥΠΑΑΤ Καλύπτει όλο το ζήτημα περί εξοικονόμησης ύδατος, ή απαιτείται κάτι περαιτέρω (π.χ. υπολογιστικά κλπ.) ??

Η απόφαση (165/20277/06-02-2018/ ΦΕΚ 863/12-03-2018, τ. Β) προτείνει νέους υπολογισμούς, πέραν αυτών που γίνονται από τις συνηθισμένες μελέτες των υδραυλικών έργων. Συγκεκριμένα, με την απόφαση αυτή προκύπτει αρχικά η ανάγκη εκπόνησης μελέτης για τον υπολογισμό της δυνητικής εξοικονόμησης νερού μιας επένδυσης άρδευσης, ενός «μεγέθους» που αφορά σε κριτήριο επιλεξιμότητας αλλά και σε κριτήριο επιλογής για το Μέτρο 4.3.1. Επίσης, δίνονται οι προδιαγραφές για την εκπόνηση μελέτης υπολογισμού της πραγματικής μείωσης της χρήσης του νερού, ενός

«μεγέθους» που αφορά σε κριτήριο επιλεξιμότητας και που περιλαμβάνεται στον υπολογισμό του δείκτη αποτελέσματος του ΠΑΑ, με τίτλο: «Αύξηση αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ύδατος στη γεωργία σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ (5Α)».

2. Τα θέματα περί ΣΔΛΑΠ και αντιμετώπισή τους έχουν συμφωνηθεί με την Ε.Γ.Υ. (?) (π.χ. έγγραφο «αρμόδιας αρχής» (?) περί συμβατότητας με ΣΔΛΑΠ ή δήλωση δικαιούχου, έγγραφο «αρχής» (?) σχετικά με ποιο υδάτινο σώμα αφορά το προτεινόμενο έργο, η αντιμετώπιση ποσοτικής κατάστασης επιφανειακών σωμάτων κλπ.)

Μετά από επικοινωνία με την Ε.Γ.Υ. διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα: Η έγκριση συμβατότητας με τα ΣΔΛΑΠ δίνεται από τις Δ/νσεις Υδάτων μέσα από τη διαδικασία γνωμοδότησης επί της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ενός έργου. Επιπλέον, όλα τα έργα που αδειοδοτήθηκαν πριν την έγκριση των ΣΔΛΑΠ ελέγχθηκαν για τη συμβατότητά τους κατά την εκπόνηση των ΣΔΛΑΠ και συνεπώς θεωρούνται ως συμβατά. Κατά συνέπεια, ως προς τη συμβατότητα με τα ΣΔΛΑΠ αρκεί η ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ ή απαλλαγή. Τα παραπάνω ισχύουν αντίστοιχα και για την εφαρμογή του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60 για τους ταμιευτήρες. Ως προς το υδάτινο σώμα που επηρεάζεται από την επένδυση, αυτό φαίνεται επίσης στην περιβαλλοντική αδειοδότηση. Επιπλέον εντός των ημερών θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ όλη η γεωγραφική πληροφορία, οπότε θα μπορούν οι δικαιούχοι να βλέπουν τα σώματα και την κατάσταση αυτών σε χάρτη. Κατά συνέπεια επαρκεί δήλωση του δικαιούχου για το υδάτινο σώμα και την κατάστασή του ως προς την ποσότητα. Σημειώνεται ότι για την απαίτηση χαρακτηρισμού της ποσοτικής κατάστασης στα επιφανειακά υδάτινα σώματα γίνεται αποδεκτό το οικολογικό δυναμικό. Μετά τα παραπάνω διορθώνεται σχετικά ο οδηγός διοικητικού ελέγχου, ενώ παράλληλα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης συμπληρώνεται δήλωση του δικαιούχου σχετικά με το υδάτινο σώμα που επηρεάζεται από την επένδυση και την κατάστασή του ως προς την ποσότητα.

3. Στα κριτήρια επιλεξιμότητας Δράσης – σχέδιο Πρόσκλησης 4.3.1, α/α 2.β , ζητείται συμβατότητα με τους όρους επιλεξιμότητας άρθρου 46 Καν.1305/2013. Ο Οδηγός του «σχεδίου» Πρόσκλησης , σελ.10, αναλύει πώς εξετάζεται το 2.β. Παρακαλούμε να διευκρινιστεί η αναφορά στο άρθρο 46 παράγραφο 2 (τελευταίο εδάφιο) του Καν.1305/2013 : «Τα μέτρα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του διαχειριστικού σχεδίου λεκάνης απορροής ποταμού, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα και αφορούν τον γεωργικό τομέα έχουν προσδιοριστεί στο σχετικό πρόγραμμα μέτρων.» και ειδικότερα τί εννοείται ως «σχετικό πρόγραμμα μέτρων» : είναι το Βασικό και Συμπληρωματικό Πρόγραμμα Μέτρων του εκάστοτε εγκεκριμένου Σ.Δ.Λ.Α.Π. ??

Είναι το βασικό και συμπληρωματικό πρόγραμμα μέτρων του εκάστοτε εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ.

4. Έργο με Π/Υ = 2,2 εκ.ευρώ, εντάσσεται σε Πρόσκληση Περιφέρειας ή της Υπηρεσίας σας ?

Σύμφωνα με το ΠΑΑ 2014-2020 και τον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης η διαχείριση των έργων μέχρι του ορίου προϋπολογισμού 2,2 εκ. € πραγματοποιείται σε περιφερειακό επίπεδο. Συνεπώς, η διαχείριση έργου Π/Υ=2,2εκ.€ θα γίνει από την ΕΥΔ Περιφέρειας. Η Ειδική Υπηρεσία

Εφαρμογής ΠΑΑ 2014-2020, Μονάδα Δημοσίων Υποδομών και Παρεμβάσεων θα διαχειριστεί έργα άνω των 2,2 εκ€.

5. Κρατικές ενισχύσεις στην κατηγορία των έργων Πρόσκλησης 4.3.1, έχουμε κάτι ως διευκρίνιση/επισημάνση/κατεύθυνση, ειδικότερο εκτός των εν γένει κανονιστικών κειμένων ?? κρίνεται ότι αν υπάρχει, θα βοηθούσε. Προφανώς πρέπει να μπου όλα τα κανονιστικά στα «σχετικά» της Πρόσκλησης και ζητηθούν από τους φορείς τα κατάλληλα αποδεικτικά κλπ. εφόσον έχει ολοκληρωθεί η συνεργασία σας με την ΕΥΚΕ , παρακαλούμε να μας ενημερώσετε σχετικά.

Η δράση: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» βασίζεται στο άρθρο 42 της Σ.Λ.Ε.Ε. και δεν εμπίπτει στην τήρηση κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων. Σχετική επιβεβαίωση έχει ήδη δοθεί από την Ε.Υ.Κ.Ε. (επισυνάπτεται το υπ' αριθμ. 40697/ΕΥΚΕ/609/13.04.2018 έγγραφο της ΕΥΚΕ).

6. Υπάρχουν κατηγορίες πράξεων όπου δεν απαιτείται ο υπολογισμός του δείκτη IRR (εκτός των μελετών).

Ο δείκτης IRR υπολογίζεται στη γεωργοοικονομοτεχνική ή στη μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας. Αιτήσεις στήριξης που δεν περιλαμβάνουν τις μελέτες αυτές βαθμολογούνται με 0 μονάδες στο εν λόγω κριτήριο.

7. Αποταμιευμένο νερό (αριθμητής του κλάσματος): να διευκρινιστεί ποιος το δηλώνει και ποιος το πιστοποιεί. Αφορά σημερινά (κατά την ημ/νία υποβολής αίτησης) αποθέματα ή γενικά τη χωρητικότητα του ταμιευτήρα;

Ο αριθμητής του κλάσματος, δηλαδή το Αποταμιευμένο νερό είναι η χωρητικότητα ταμιευτήρα που προκύπτει από εγκεκριμένη μελέτη.

8. Για τη «διαχείριση» ύδατος σε ταμιευτήρα , ποιος φορέας / πώς θα αποφανθεί ? Ενδεικτικά για έργο που προτείνει δίκτυα να συνδεθούν με ταμιευτήρα (κριτήριο επιλογής 3.1 : ο βαθμός «100») , με ποιόν τρόπο ελέγχεται αν μπορεί όντως ο ταμιευτήρας να χορηγήσει νερό ? Ίσως η περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου όπως γράφει ο Οδηγός, α) αλλά αν έχει αδειοδοτηθεί για ποικίλες χρήσεις ή και φορείς, β) αν έχουν αλλάξει τα δεδομένα ποσοτήτων διαθέσιμων, κλπ. μάλλον είναι δύσκολο να εξαχθεί. Η βεβαίωση Δικαιούχου διαχειριστή που αναφέρεται στον Οδηγό, κατά την κρίση μας δεν επαρκεί. Κρίνεται απαραίτητη η κεντρική συνεργασία με ΕΓΥ γι' αυτό ?

Από τη μελέτη του ταμιευτήρα και την περιβαλλοντική αδειοδότησή του προκύπτει η δυνατότητα σύνδεσης με δίκτυο. Σημειώνεται ότι σε όλες τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις ταμιευτήρων άρδευσης περιγράφεται υποχρεωτικά και το δίκτυο που θα συνδεθεί. Η περιβαλλοντική αδειοδότηση οφείλει να τροποποιηθεί σε οποιαδήποτε αλλαγή χρήσης του ταμιευτήρα (ν.4014/2011 –Τροποποίηση ΑΕΠΟ).

9. Κριτήριο επιλογής 2.1 : «Ανάλυση ωφέλειας – κόστους» : θα βοηθούσε εάν υπήρχε κάποιος πρότυπος για να δοθεί στις ΕΥΔ - πρόσκληση.

Στη σελίδα:

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/Egeies_Beltioseis/sxediasmos_egg_ergon/4_in_TEXNIKES_PRODIAGRAFES_SYNOPTIKON_MELETON_OIKONOMIKHS_SKOPIMOTITAS.pdf είναι ανηρτημένες οι προδιαγραφές των μελετών οικονομικής σκοπιμότητας των εγγειοβελτιωτικών έργων.

10. Η Πρόσκληση αφορά σε Νέες Γεωτρήσεις (αδειοδοτημένες βέβαια όπως προβλέπεται)??

Νέες κατασκευές γεωτρήσεων αποτελούν μη επιλέξιμες δαπάνες καθώς, δεν οδηγούν σε εξοικονόμηση

ύδατος (δεν συμβάλουν στη στόχευση της δράσης 4.3.1.). Για το λόγο αυτό δεν αναφέρονται και στην ενότητα 8.2.4.3.7.1. «Περιγραφή του τύπου πράξης» του εγκεκριμένου ΠΑΑ 2014-2020.

11. Πρέπει να γίνει διάκριση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού Αρμοδιότητα Δήμων – άρθρο 94 του Ν. 3852/2010 - προσθήκη στο άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων Αρμοδιότητα Περιφερειών – άρθρο 186 του Ν. 3852/2010 - προσθήκη στο άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων Υπάρχει πολύπλοκη πρότερη νομοθεσία που αναφέρεται στο www.minagric.gr. Ισχύει η δυνατότητα υλοποίησης έργου με προγραμματική σύμβαση του άρθρου 99 του Ν. 3852/2010; Ποια στοιχεία υποβάλλονται κατά την αίτηση στήριξης;

Σύμφωνα με το ΠΑΑ 2014-2020 δικαιούχος των σχετικών πράξεων είναι δημόσιος φορέας και ειδικότερα για έργα μέχρι του ορίου προϋπολογισμού 2,2εκ. €: ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού. Ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει τη σχετική αρμοδιότητα σύμφωνα με τη νομοθεσία, ενώ παράλληλα έχει την ευθύνη τήρησης των όρων και υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης.

12. Ισχύει ή όχι η δυνατότητα αναστροφής υποχρέωσης όσον αφορά τον Φ.Π.Α., σύμφωνα με την ΠΟΛ 1253/10.12.2014 της Γ.Γ. Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών – φαίνεται ότι όταν το έργο λειτουργεί από Ο.Ε.Β. δεν μπορεί να ισχύσει, τι γίνεται αν ο φορέας λειτουργίας είναι Ο.Τ.Α.;

Τα έργα της δράσης 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» δεν χρησιμοποιούνται σε φορολογητέα δραστηριότητα σύμφωνα με το Ν. 4002/2011 (ΦΕΚ 180/Α/22-8-2011), άρθρο 18, παράγραφος 3β και την ΠΟΛ.1242/24-11-2011. Κατά συνέπεια, δεν ισχύει η δυνατότητα αναστροφής της υποχρέωσης απόδοσης του ΦΠΑ. Σημειώνεται ότι στις σχετικές πράξεις, ο ΦΠΑ θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη εφόσον δεν είναι ανακτήσιμος.

13. Η υποχρέωση εκπόνησης γεωργοοικονομοτεχνικής μελέτης ισχύει για όλες τις κατηγορίες επενδύσεων ή μόνο για κατασκευή νέου έργου - επέκταση σε μη αρδευόμενη έκταση;

Στα αρδευτικά-αποστραγγιστικά έργα καθώς και στα φράγματα -λιμνοδεξαμενές για αρδευτικούς σκοπούς, απαιτείται η ύπαρξη Γεωργοτεχνικοοικονομικής μελέτης (Π.Δ. 696/1974, άρθρο 196).

14. Ο φορέας λειτουργίας είναι οπωσδήποτε Ο.Ε.Β.; σε περιπτώσεις που δεν έχει συσταθεί ή λειτουργεί ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 46 του Ν. 4456/2017; Υποβάλλεται κάποιο στοιχείο στην πρόσκληση ή μόνο η αναφορά στην αίτηση στήριξης;

Ο φορέας λειτουργίας θα πρέπει να εξασφαλίζεται με την ολοκλήρωση της πράξης και θα πρέπει να είναι σύμφωνος με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Για την εξέταση του κριτηρίου επιλεξιμότητας: «Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης», ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία της πράξης. Επιπλέον, στην αίτηση στήριξης δηλώνεται ο φορέας λειτουργίας/συντήρησης της πράξης.

15. Η προμήθεια υδρομετρητή περιλαμβάνεται ως εργασία στο τεχνικό έργο ή αποτελεί υποέργο προμήθειας από τον αρμόδιο φορέα λειτουργίας;

Η προμήθεια υδρομετρητή, εφόσον απαιτείται, θα πρέπει να περιλαμβάνεται ως εργασία στο τεχνικό έργο.

16. Η αρχαιολογική επίβλεψη, μετακίνηση δικτύων Ο.Κ.Ω. και οι αποζημιώσεις ηρτημένης εσοδείας είναι επιλέξιμες δαπάνες;

Οι αναφερόμενες δαπάνες είναι επιλέξιμες και η κάθε μία από αυτές θα πρέπει να συνιστά χωριστό Υποέργο.

17. Με βάση τα όσα αναλύονται σχετικά με τις Μελέτες Υπολογισμού Πραγματικής Μείωσης Ύδατος στην Απόφαση 165/20277/6-2-2018 της Δ/σης Εγγείων βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπ.Α.Α.Τ. και σε συνδυασμό με τις ομάδες έργων όπως αυτές περιγράφονται μαζί με τα αντίστοιχα κριτήρια επιλεξιμότητας τους στην §2 σημ β) ΙΙ και IV, δημιουργούνται τα ερωτήματα:

i) Οι σχετικές Μελέτες μπορούν να αποτελούν υποέργα των σχετικών πράξεων?

ii) Τα έργα για τα οποία απαιτούνται Μελέτες Πραγματικής Μείωσης Ύδατος, με ποια έγγραφα θα θεωρείται ότι ολοκληρώθηκαν με δεδομένο ότι ο υπολογισμός της Πραγματικής Μείωσης Ύδατος εμπεριέχει παρακολούθηση μετρήσεων για 2 έτη για να ακολουθήσει η σύνταξη της σχετικής Μελέτης?

iii) Σε περίπτωση που η συγκεκριμένη μελέτη καταλήξει σε μείωση της πραγματικής κατανάλωσης ύδατος χαμηλότερη από το 50% της αντίστοιχης δυνητικής, που αναφέρεται στην σχετική Μελέτη Εκτίμησης Δυνητικής Εξοικονόμησης Ύδατος που υποβάλλεται με την Αίτηση Στήριξης, τότε το έργο αυτό απεντάσσεται?

Οι μελέτες υπολογισμού πραγματικής μείωσης της χρήσης νερού δεν μπορούν να αποτελούν Υποέργο μιας πράξης εφόσον χρονικά δε δύναται να εκπονηθούν εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020. Τα έργα για τα οποία απαιτούνται μελέτες υπολογισμού πραγματικής μείωσης της χρήσης νερού θεωρούνται ολοκληρωμένα με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού τους αντικειμένου, ενώ παραμένει η υποχρέωση σύνταξης και υποβολής της σχετικής μελέτης.

Στους ειδικούς όρους του σχεδίου της απόφασης ένταξης προβλέπεται το εξής:

Στις περιπτώσεις πράξεων που σύμφωνα με το άρθρο 46 του Καν. 1305/2013 απαιτείται πραγματική μείωση της χρήσης νερού ανερχόμενη τουλάχιστον στο 50% της δυνητικής εξοικονόμησης, αυτή θα υπολογίζεται εκ των υστέρων (μετά την ολοκλήρωση του έργου) από σχετικό εμπειρογνώμονα με μελέτη βασισμένη στις προδιαγραφές της με αριθμ. 165/20277/06-02-2018 απόφασης της Δ/σης Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών πόρων του ΥΠΑΑΤ. Η πραγματική εξοικονόμηση που θα προκύπτει θα πρέπει να πληροί τον ανωτέρω περιορισμό. Σε

αντίθετη περίπτωση, ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης (απένταξη πράξης) και επιβάλλονται οι διατάξεις για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

18. Θεωρούμε ότι χρειάζεται διασαφήνιση σχετικά με το εάν στο περιεχόμενο των πράξεων του μέτρου εμπεριέχονται νέες κατασκευές δικτύων, μιας και αυτό δεν είναι ξεκάθαρο από το Περιεχόμενο της Πρόσκλησης.

Η κατασκευή νέων δικτύων είναι επιλέξιμη δαπάνη. Είναι σημαντική όμως η κατανόηση της έννοιας νέο αρδευτικό δίκτυο.

Ισχύουν τα ακόλουθα:

Α. αν πρόκειται για κατασκευή δικτύου σε μια περιοχή όπου δεν υπάρχει καμία υποδομή άρδευσης, δηλαδή σε μία μη αρδευόμενη έκταση, τότε η κατασκευή αφορά σε επέκταση άρδευσης δηλαδή αύξηση αρδευόμενης έκτασης και ισχύουν τα κριτήρια που περιγράφονται στην παράγραφο Ι της ενότητας 8.2.4.3.7.6. «Όροι επιλεξιμότητας» του εγκεκριμένου ΠΑΑ 2014-2020

Β. αν πρόκειται για κατασκευή δικτύου σε μια ήδη αρδευόμενη περιοχή, όπου υφίστανται υποδομές πριν την προτεινόμενη επένδυση (π.χ. ατομικές υδροληψίες, ατομικά δίκτυα, σωλήνες άρδευσης ανοιχτοί ή κλειστοί, δευτερεύοντα ή τριτεύοντα δίκτυα, κ.α.) τότε η κατασκευή αφορά σε βελτίωση υφιστάμενης υποδομής άρδευσης και ισχύουν τα κριτήρια της Παραγράφου Θ της ενότητας 8.2.4.3.7.6. «Όροι επιλεξιμότητας» του εγκεκριμένου ΠΑΑ 2014-2020.